

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Tržič

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Susnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarnitzerstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 13. februar 2003 šte. 6 (3207) • letnik 58 • cena 0,73 evra

Koalicijska pogajanja in svobodnjaške reakcije

Po večtedenskih sondažah se je Ljudska stranka odločila za konkretna koalicijska pogajanja z Zelenimi. V dveh tednih naj bi bilo jasno, ali se bosta obe stranki uspeli dogovoriti za vladni program. Zeleni hočejo biti prepoznavni v vladi, imajo pa le 9 % glasov, kar jim bo omejilo manevrski prostor. Po drugi strani so v volilnem boju napovedali, da hočejo preprečiti ponovno udeležbo svobodnjakov v vladi, kar zdaj postaja realna možnost, sicer ne v kombinaciji s SPÖ, a vendar. Zato je Van der Bellen prepričljiv, ko poskuša preveriti, ali je možna koalicija z Ljudsko stranko. V politiki so seveda potrebni kompromisi in pogajanja bodo pokazala, ali bo to strankama uspelo v tolikšni meri, da bosta v vladi obe tudi prepoznavni. Za Zelene bo seveda ključnega pomena, ali bodo pri »svojih« vprašanih dosegli določene premike – torej pri okoljskem in manjšinskem vprašanju, integraciji, socialni politiki in preostalih. To so teme, ki so jih izpostavili v zadnjih letih in še posebno v volilnem boju.

Vsekakor bi imela črno-zelena koalicija svoj šarm, a vendar je treba počakati do konca pogajanj, ko bo jasno, ali sta stranki uspeli najti skupno govorico. Poznavalci možnosti za črno-zelena vlado ocenjujejo na 50 : 50.

Zanimive so reakcije koroških svobodnjakov, ki so si srčno in skoraj brezpogojno želeli udeležbo v vladi. Zdaj ko vse

kaže, da niso več Schüsslova prva izbira, spet prevzemajo stare miselne vzorce: ustvarjanje strahu pred dvojezičnimi napisi, slovenizacijo ipd. Pod vplivom sankcij štirinajstih držav EU so bili pripravljeni za pozitivne reforme manjšinske zaščite in so tudi izpeljali npr. zakon o financiranju zasebnih

otroških vrtcev, potem pa so ob odločitvi ustavnega sodišča spet reagirali v svojem starem nemškonalnem slogu, in to v času širitve Evropske unije.

Ali jim bo res uspelo ponovno vzbuditi protislovenske predsodke, pa je bolj dvomljivo. Koroško prebivalstvo namreč ne živi na Luni.

-an

Maturantski ples slovenske gimnazije v prostorih koncertne hiše v Celovcu je bil častni vrhunec plesne sezone koroških Slovencev. V ospredju so bili seveda letošnji maturanti, starši in profesorji. Plesa so se udeležili tudi predstavniki kulturnega, političnega in gospodarskega življenja koroških Slovencev ter številni častni gostje.

Foto: Jellitsch

PREBLISK

■ Razprava o prihodnosti Evrope v tako imenovanem konventu se je dotaknila tudi vprašanja verskih temeljev Evrope. Ena stran predlaga, naj bi prihodnja evropska ustava omenila tudi boga oziroma religijo, s čimer mislijo predvsem na krščansko veroizpoved. Nasprotniki tega pravijo, da to ni primerno, ker nasprotuje delitvi države od cerkve, poleg tega pa krščanstvo ni edina veroizpoved v Evropi.

Seveda, kdor po svetu hodi z odprtimi očmi, bo ugotovil, da je katoliška cerkev v našem kulturnem krogu igrala in še vedno igra pomembno vlogo. Njen vidni izraz so bogati kulturni spomeniki. Po drugi stra-

ni pa je tudi dejstvo, da katoliška cerkev v procesu demokratizacije Evrope v 18. in 19. stoletju ni igrala kake pomembnejše vloge, nasprotovala je razsvetljenstvu, izumom tehnične znanosti in ne nazadnje je šele v začetku 60. let 20. sto-

Koliko bogov imamo v Evropi?

letja človekove pravice priznala kot splošne vrednote človeštva, pa čeprav jih v svojih vrstah docela ne upošteva.

Zato ima ugovor zoper navedbo boga in religije v evropski ustavi svojo utemeljitev, če pomislimo na to, da naj bi nova evropska ustava temeljila na demokraciji, pravnih državah in spoštovanju človekovih pravic.

-an

Demonstracija za mir v Iraku

VOJNA NI REŠITEV

- »DA za mir«
- »NE za vojno v Iraku«
- »DA za solidarnost s prebivalci Iraka«
- »NE za diktatorski režim Saddama Husseina«
- »DA za aktivno avstrijsko politiko miru in nevtralnosti«

v petek, 14. februarja 2003, ob 15. uri

na Starem trgu v Celovcu
vabi platforma »Ja zum Frieden«
Avstrijske visokošolske zveze

Slovenija odprla nepremičninski trg za državljane EU

Slovenija v skladu z določili Evropskega sporazuma 1. februarja 2003 odpira nepremičninski trg za vse državljane

Evropske unije. Ti bodo nepremičnine v Sloveniji lahko kupovali po načelu vzajemnosti. Z vstopom države v EU, po pričakovanjih 1. maja prihodnje leto, bo odpravljen še pogoj recipročnosti, uvedena pa bo varovalna klavzula, po kateri bo v primeru motenj nepremičninski trg še sedem let zaščiten.

Odpiranje nepremičninskega trga za državljane EU še pred dejanskim vstopom v Unijo Sloveniji nalaga priloga 13 Evropskega sporazuma. V skladu s temi določili je bil z uveljavitvijo sporazuma 1. februarja 1999 nepremičninski trg ob vzajemnosti odprt za tiste državljane EU, ki so pred tem vsaj tri leta neprekinjeno bivali v Sloveniji, štiri leta pozneje, to je 1. februarja 2003, pa so morali pod enakimi pogoji trg odpreti za vse državljane EU.

Pogoj vzajemnosti je skladno s slovensko zakonodajo izpolnjen, če lahko Slovenec v državi tujca nepremičnino kupi pod enakimi ali podobnimi pogoji, kot je to za tujce urejeno v Sloveniji, in če teh pogojev slovenskemu državljanu v tuji državi ni bistveno težje izpolniti kot tujcu v Sloveniji.

Kam na ples?

SOBOTA, 15. 2. 2003
RADIŠE, kulturni dom
20.00 Ples SAK
Igra Alpe Adria Sekstet.
Ob 23. uri velika tombola.
Glavna nagrada: dopust za dve osebi v Schladmingu.

PLIBERK, kulturni dom
20.00 Kmečki ples
Igra ansambel »Fantje treh dolin«

Otroški program
v k & k centru
v Šentjanžu

Gostuje:
Lutkovno
gledališče v Ljubljani

Toon Tellegen –
Saša Jovanovic

»Zabava na luni«

Nedelja, 16. 02., 17.00

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO CELOVEC

vabi
na otvoritev razstave

»Planine v sliki«

19. februarja 2003,
ob 19. uri
v k & k v Šentjanžu

Franci Rasinger bo
predaval o planinskih rožah

KOMENTAR

■ Vedno znova me zbode srhljiva patetika v številnih govorih na različnih proslavah in prireditvah. Tudi na zadnji Prešernovi proslavi v Celovcu je bilo tako. Človek dobi vtis, da smo si zaradi upadanja znanja slovenščine in krčenja slovenskega jezikovnega prostora ustvarili mit, ki nas postavlja v položaj nekakšne izjemne žrtve. In to brez konca in kraja proslavljam in bolno vgrajujemo v svojo identiteto. Ne godi se nam tako slabo in ne zdi se mi, da smo v zadnjih desetletjih živeli v družbi »umirajočih med mrličih, ki pijejo jim kri biriči ... ki jih trpljenje krotoviči,« kot se še vedno prepeva po nekaterih kulturnih prireditvah. O sedanjo-

sti govorimo retorično in z velikim čustvenim nabojem, kar ni najbolje za vzdušje ter za bolj odmaknjeno in objektivno ocenjevanje jezikovnega položaja koroških Slovencev. Mislim, da se to dogaja predvsem zaradi pomanjkanja pozitivne usmerjenosti in konkretnih iniciativ, ki bi dvigovale samozavest in odpravljale strah pred novimi koraki. Dobrih in pozitivnih izkušenj imamo predvsem v kulturi na pretek, treba jih je prepoznati, se jih zavedati in vlagati v njihov razvoj. Slikovita dramska predstava Goreča vas v Šentjakobu je primer vlaganja v materialno osnovo kulture, ki je obenem investicija v duhovno vrednost in kulturnost ljudi. V tem sklopu postaja jezik vedno bolj pomemben, ne samo kot lep govorni slog,

ampak se uresničuje predvsem kot način mišljenja in kot umetniško dejanje samozavesti.

Šentjakovski igralski ansambel je vzpodbuden primer konkretne kulturne iniciative, ki kulturni samopodobi koroških Slovencev daje pozitivno konotacijo. Ansambel Trotamora se odpira različnim slojem, generacijam, kulturnim položajem in čustvenim zahtevam z ambicijo biti profesionalen in s stremeljenjem po dobrih gledaliških

Manj moralne navlake in več poguma!

predstavah, kjer ni prostora za dolgočasje in amatersko povprečje. V številnem igralskem ansamblu, ki ga obkroža strokovno preizkušena režijska in tehnično-odrska ekipa, je skrit vrelec dobrih, spodbudnih in sodobnih gledaliških predstav. Kakovostne svežine predstave ne dokazujejo samo odmevi gledalcev, ampak tudi gledališka kritika slovenskih in nemških medijev.

Pravzaprav je predstava Goreča vas primer, kako brez moralne navlake pri vseh generacijah krepimo estetske kriterije, etična merila, medsebojno socializacijo ter kritično svetovljansko ljubezen in spoštovanje do kulturne biti na Koroškem.

Torej le nismo »umirajoči med mrličih!«

Dr. Janko Malle

Jugoslavija dokončno postala zgodovina

Potem ko je v torek, 4. februarja, zvezna skupščina potrdila ustavno listino nove države z imenom Srbija in Črna gora, je Jugoslavija po 84 letih obstoja v različnih oblikah dokončno postala zgodovina. S tem se je za skupnost s tem imenom končala več kot dvajset let dolga agonija, ki je trajala vse od smrti maršala Tita l. 1980. Slednji je bil, kot kaže, največji povezovalni element nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Pa tudi za novo oblikovano državno tvorbo, ki jo tudi prebivalci obeh njenih entitet z malce ironije imenujejo »Solanoslavija«, saj je nastala bolj po želji Evropske unije kot prebivalcev obeh držav, je prihodnost negotova. Njena značilnost je tudi, da ne bo niti federacija niti konfederacija ter da bodo njune medsebojne vezi zelo rahle.

Kljub temu da bo imela nova država etnično bolj enovito sestavo, pa še naprej ostaja bistveno vprašanje zagotovitev pravic »Nesrbov« in »Nečrno-

gorcev«. Albanci na Kosovu verjetno nikoli ne bodo sestavni del te države, saj albanski politiki na Kosovu že v bližnji prihodnosti napovedujejo razglasitev samostojne države. O njihovi osamosvojitvi danes razmišljajo tudi tako visoki srbski politiki, kot je predsednik vlade Džindić.

Poleg vprašanja albanske manjšine, ki ne živi le na Kosovu, pač pa tudi na ožjem območju Srbije in Črne gore, še naprej ostaja nerešen status Sandžaka z večinskim muslimanskim prebivalstvom in večetnične Vojvodine s številčno in tudi politično zelo močno madžarsko manjšino.

Poleg zagotovitve narodne enakopravnosti, ki je države s tem imenom nikoli niso znale najbolje uresničevati, v nekem obdobju še najbolj uspešno prav Titova Jugoslavija, je odprtih še mnogo političnih, gospodarskih in načelnih vprašanj. Da ostaja mnogo dvomov v dolgotrajen obstoj novo oblikovane državne skupnosti, kaže med drugim tudi v ustavni listi-

Drage poslušalke, dragi poslušalci! Drage prijateljice in dragi prijatelji radia AGORA!

Radio AGORA bo moral, glede na trenutne razmere, marca 2003 ukiniti svoje oddajanje. S tem izgubi tudi licenco, ki so mu jo podelili do leta 2011. Neodvisni slovensko-, nemško- in večjezični radio bo preteklost.

Radio AGORA v celotni koroški pokrajini predstavlja najprejstnejši in najbolj raznolik radijski program. Paleta njegovega glasbenega izbora sega od nove etno glasbe prek hip

hopa, od rocka tja do jazza. Resen, informativen ali nenačuden, zahteven ali zabaven, tako predstavlja svoje teme in vsebine oddaj v etru. Drugače kot vsi ostali radii. Radio AGORA omogoča sodelovanje vsem, ki se zanimajo za oblikovanje oddaj. Lahko so začelniki ali strokovnjaki, ljudje vseh starostnih skupin in najrazličnejšega porekla. Ti na radiu Agora oblikujejo oddaje v svojem – slovenskem, nem-

škem, hrvaškem, bosanskem, srbskem ali španskem – jeziku.

Za obstoj radijske postaje zdaj potrebujemo vašo pomoč! Nujno vas prosimo za prispevek ali mesečno članarino v višini 10 € (veselimo se seveda tudi višjega prispevka), da bi lahko pokrili vsaj minimalne obratovalne stroške in ohranili radijske prostore. Položnice so časopisu priložene.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo. Sodelavci radia AGORA

Informacija o referendumu za vstop Slovenije v EU in NATO

V Republiki Sloveniji bosta v nedeljo, 23. marca 2003, potekala posvetovalna referenduma o vstopu Slovenije v EU in zvezo NATO. Na podlagi odločbe Ustavnega sodišča se bodo za glasovanje na referendumu uporabljale tudi določbe o glasovanju na DKP v tujini ter o glasovanju po pošti iz tujine, kar pomeni, da lahko na referendumu sodelujejo državljani RS s stalnim ali začasnim bivališčem v tujini.

Podrobnejše informacije vam bomo posredovali po 14.

februarju 2003, ko začnejo teči roki za referendumsko opravila. Glasovanje na diplomatsko konzularnih predstavništvih ter po pošti iz tujine bo potekalo podobno, kot je bilo ob zadnjih volitvah.

Priporočamo, da volilni upravičenci, ki se želijo udeležiti referendumov, pozorno spremljajo obvestila, ob tem pa opozarjamo, da nekateri podatki o naslovih volilnih upravičencev še vedno niso popolni in jih je potrebno dopolniti. Vsi, ki še niso vpisani

v stalno evidenco volilne pravice državljanov RS s stalnim bivališčem v tujini, na podlagi katere bodo pripravljene volilni imeniki (torej tisti, ki niso sodelovali na volitvah leta 1997, 2000 ali 2002), lahko zahtevo za vpis vložijo na diplomatsko konzularnih predstavništvih RS.

Ljubljana, 31. januarja 2003

Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad za Slovence
v zamejstvu in po svetu

DUNAJ – KSŠŠD

Novo vodstvo spet v ženskih rokah

Novoizvoljeni predsednica in tajnica Kluba slovenskih študentov in študentk na Dunaju Maja Stikar in Angela Wieser sta te dni obiskali obe osrednji organizaciji koroških Slovencev, ZSO in NSKS. Predstavili sta dokaj ambiciozen delovni program novega vodstva kluba, ki se bo osredotočilo na izobraževanje in povezovanje z drugimi študentskimi organizacijami na Dunaju. V letu 2003 bodo praznovali 80. obletnico ustanovitve dunajskega kluba ter 60. letnico obglavljenja selških žrtev v sivi hiši na Dunaju. Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in poslovodja SPZ dr. Janko Malle sta predstavnicama kluba zagotovila vsestransko pomoč.

ni predvidena možnost, da se po treh letih ena ali druga država osamosvoji. Državi grozijo tudi mednarodne sankcije zaradi nesodelovanja s haaškim tribunalom in tožbe Hrvaške ter Bosne in Hercegovine zaradi vojne škode, ki so jo povzročili v 90. letih. Torej je mogoče, da se bo proces razpadanja nekdanje Jugoslavije še nadaljeval, vse dokler se ne bo ustavil v okvirih tako imenovanega »beograjskega pašaluka« oziroma prvotne srbske kneževine.

boje

Dr. Marjan Sturm, dr. Janko Malle, Angela Wieser in Maja Sticker

IZ DELAVNICE SLOMEDIA

Novi skupni časopis: Nov format in nova grafična zasnova

Ne samo novo ime, novi časopis bo imel tudi nov format in novo grafično zasnovo, kar seveda ni nobeno presenečenje. Za oblikovanje grafične zasnove je uspelo pridobiti mednarodno priznanega medijskega oblikovalca Lukasa Kircherja.

Lukas Kircher prihaja iz Sekire ob Vrbskem jezeru, prav za konec lanskega leta pa je prejel Evropsko časopisno nagrado za oblikovanje *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung* (»Europe's Best Designed Newspaper« v kategoriji tednikov). Za seboj ima zavidljivo poklicno pot. Iz Celovca ga je zaneslo na Dunaj, kjer je po študiju grafičnega oblikovanja sodeloval pri *Die Presse*. V Berlinu je bil art director pri *Berliner Tageszeitung*, nato pa vodja grafike pri *Sternu* v Hamburgu.

Zdaj ima svojo oblikovalsko pisarno MediaGroup Berlin.

Kircher je bistveno sooblikoval nemško izdajo *Financial Times* in celo vrsto drugih tiskanih in spletnih medijev v Švici (*Tele*), Nemčiji (*Kölnner Stadtanzeiger*, *Hamburger Abendblatt*, *netzzeitung.de*) in Avstriji (*Kurier*). Zdaj pa ima v delu novi skupni časopis.

Glede formata vlada preferenca za format 25 x 35 cm. Gre za rešitev, kjer se bosta naš tednik in Slovenski vestnik srečala tako rekoč v sredini. Pri združevanju dveh tednikov je vsekakor pomembno, da ne nastane vtis, kot da prvi prevzema drugega ali obratno, tako pri formatu kot pri imenu. Novinarsko pa gre brez dvoma za atraktiven format, tudi ker odstopa od večine drugih listov. pw

DR. FILIP OGRIS-MARTIČ

Naš svet je postal majhen in ponuja velike možnosti

Kako ste prišli do sedanjega položaja direktorja družbe Tobačna Ljubljana?

Po korakih. Podjetji (KPMG ter Ernst & Young), v katerih sem se zaposlil, sta bili predvsem gospodarsko naravnani. Ukvarjal sem se s financami in bilancami, vendar sem moral poznati ustrezno zakonodajo, kar je bilo v skladu z mojo izobrazbo. Po nekaj letih mi je ena od strank, s katerimi sem sodeloval, ponudila službo; to je bila RE-EMTMSA iz Hamburga, ki je leta 1992 postala večinska lastnica Tobačne.

Je znanje slovenščine vplivalo na vašo poklicno pot?

Seveda. Glede na to, da sem danes v Ljubljani, je slovenščina očitno zelo povezana z mojo kariero. Bila je ena od prednosti, ko so se odločali, koga bodo vzeli v službo. Vendar zgolj zaradi znanja slovenščine ne dobiš službe, o tem odločajo druga znanja in predvsem izkušnje. Na koncu je najboljša priporočilo uspeh. Jezike moraš v gospodarstvu enostavno govoriti, študirati pa je treba druge vede. Čezmejno povezovanje in združevanje je danes tako pestro, da je znanje jezikov postalo osnova, nikakor pa ne zagotovilo za uspeh. Če želiš dobiti službo v Evropski uniji, moraš govoriti tri jezike, ki se v uniji uporabljajo. Znati moraš vsaj angleško; mi med Alpami in Jadranom bi po mojem mnenju morali govoriti tudi italijansko in nemško, pa še hrvaško ali srbsko. Avstrijsko-slovenski oz. koroško-slovenski odnosi se namreč oblikujejo v širšem prostoru Alpe-Jadran, v katerega se vključuje tudi Furlanija-Juljska krajina. To povezovanje je predvsem za Koroško življenjskega pomena, saj menim, da je zaradi meje po plebiscitu od vseh dežel – morda poleg Trsta – najbolj trpela in stoji tako rekoč »s hrbtom ob zidu«.

Zakaj je po vašem mnenju po plebiscitu prišlo do gospodarskega nazadovanja Koroške?

Karavanška meja je razdelila območje, ki je bilo več stoletij enotna regija, in sicer neodvisno od narodnosti. Zaradi meje je prišlo tudi do krize identitete, ki je bila povezana s socialno revolucijo. Ko kmet ni več mogel živeti izključno od svojih pridelkov, je iskal delo v mestu, kjer so živeli večinoma nemško govoreči. Tako je najprej prišlo do izgube socialne identitete, to pa je vplivalo na izgubo narodne identitete. Po mojem mnenju je prav izguba dveh identitet zadnje pol stoletja omogočila tako močno germanizacijo. Koroška je nazadovala, ker je izgubila več kot dve tretjini kulturnega in gospodarskega prostora. Ljudje, ki so vodili deželno politiko in so bili na

Dr. Filip Ogris-Martič se lahko pohvali z zanimivim življenjepisom. Maturiral je na slovenski gimnaziji v Celovcu (1981), diplomiral (1986) in doktoriral (1990) pa iz prava na Dunaju. Svojo poklicno pot je začel leta 1988 na sodišču v Celovcu, nadaljeval v dveh revizijskih hišah na Dunaju in se nato l. 1995 zaposlil v Sloveniji kot izvršni direktor za računovodstvo in finance v Tobačni Ljubljana. V letih 1998–99 je bil samostojni davčni svetovalec v Celovcu, v Tobačno pa se je kot član uprave vrnil leta 2000. Je predsednik nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij, član KOKS-a in nadzornega odbora Posojilnice Borovlje ter eden uspešnejših koroških Slovencev, zaposlenih v Sloveniji. Kako mu je to uspelo in kaj meni o današnji gospodarski situaciji v prostoru Alpe-Jadran, objavljamo v sledečem intervjuju.

Filip Ogris-Martič: »Znanje jezika je ena od prednosti pri iskanju zaposlitve, vendar pa odločajo izkušnje in znanje.«

oblasti, so skrbeli samo za to, kako bi tam tudi ostali. Zaradi vpliva nemškega nacionalizma je bilo takrat celo moderno podpirati gospodarsko nazadovanje Koroške, vendar pa je to vodilo v slepo ulico. Bojim se, da tega še danes nismo presegli. Predvsem Gradišćanska se je dolga leta soočala s podobnimi problemi kot Koroška, vendar se je uspela odpreti. Na Koroškem pa je zaradi političnega ozadja, »zaplankanosti« določenih ljudi in nemškega nacionalizma povezovanje očitno še vedno problem.

Kljub temu pa se čezmejno sodelovanje izboljšuje.

Da. Lahko navedem kar nekaj uspešnih primerov, na primer banko Hypo Alpe-Adria, pa tudi celovško letališče se imenuje Flughafen Alpe-Adria. Določeni ljudje se zavedajo situacije in so uspešno izpeljali mnoge projekte, recimo v kmetijstvu. Zelo odmeven poskus je bila tudi skupna prijava za olimpijske igre. Menim, da politična situacija v zadnjih 70 letih ni bila še nikoli tako dobra kot sedaj. S pridružitvijo Slovenije k Evropski uniji, ko bodo odpravljene meje, in zaradi majhnih razdalj pa bo v prostoru Alpe-Jadran prišlo do precej večjega pretoka ljudi, kot smo ga bili navajeni do začetka 90. let. Vožnja iz Celovca v Ljubljano traja precej manj časa, kot ga porabi povprečen Londončan, da vsako jutro pride na delo. Naš svet je

postal zelo majhen, zato nam ponuja velike možnosti.

Matjaž Jančar je v svoji knjigi Slovenska zunanje-politična nasprotja za 1. polovico 90. let menil, da se je Avstrija na gospodarskem področju do Slovenije obnašala superiorno in protekcionistično – glede na druge države je Slovenija na primer plačevala visoke uvozne dajatve, Avstrija pa ji je namenjala le majhne kredite.

Ne strinjam se, da bi bila Avstrija kadarkoli protekcionistična do Slovenije. V tistem času je Avstrija v Sloveniji poskušala uveljaviti svoje interese, kolikor se je pač dalo. Menim, da odnosi med Avstrijo in Nemčijo ali Italijo niso bili nič drugačni. Le situacija je bila nova. Različni interesi držav so seveda povsem običajni. To ni povezano z nacionalizmom. Slovenijo žuli, ker Avstrija izvozi mnogo več blaga v Slovenijo kot obratno. Vendar pa je Slovenija v podobnem odnosu z republikami nekdanje Jugoslavije, blagovni presežek ima celo z Nemčijo. To je treba sprejeti kot del »igre moči«, enkrat izgubiš, drugič zmagaš. Spremembe pa največkrat niso mogoče čez noč.

Vendar je bilo v 80. letih v primerjavi z 90. gospodarsko sodelovanje med Koroško in Slovenijo precej večje.

nakupovalni turizem in večina podjetij je bilo ustanovljenih v ta namen. Zato so tudi propadla, ko je kriza minila. Druga podjetja pa so se žal bolj redko uspela uveljaviti.

Kako pa ocenjujete današnjo gospodarsko razvitost dežel, ki se povezujejo v prostoru Alpe-Jadran?

Vanj vključene dežele so različno razvite, vendar ne na vseh področjih. Razlikujejo se že po bruto družbenem proizvodu. V Sloveniji je ta nominalno okrog 11.000 dolarjev na prebivalca, v Avstriji pa v povprečju 26.000. Je pa res, da na Koroškem DBP znaša 18 do 20.000 dolarjev, na Dunaju pa na primer 34.000. Predvidevam, da je Ljubljana zelo blizu Koroški. Zaradi teh razlik je osebni dohodek zaposlenih na Koroškem še vedno skoraj dvakrat večji, kot ga zaslužijo v Sloveniji. To pa ne pomeni, da je trg dela bolj zanimiv. Ravno nasprotno. Več Korošcev dela v Sloveniji kot obratno. V Sloveniji je namreč zaradi gospodarskih sprememb potreba po specializaciji precej večja. Ljubljana je glavno mesto države, čeprav majhne, pa vendarle. Splošno gledano je Slovenija za izobražence, ki iščejo zaposlitev, bolj zanimiva. V Sloveniji je industrijska tradicija popolnoma drugačna kot na Koroškem. Po 2. svetovni vojni je bila Slovenija v Jugoslaviji tako gospodarsko uspešna, da si

je lahko zgradila velika podjetja. Nekatera od njih so že propadla, druga pa prerasla jugoslovanski prostor in se uveljavila tudi v drugih državah. Brez velikega trga nekdanje Jugoslavije to verjetno ne bi bilo mogoče. Koroški pa je tak prostor manjkal. Ni ji uspelo kompenzirati izgube ozemlja po plebiscitu. Avstrijski Štajerci so bili na primer vedno zelo tesno povezani z Zgornjo Avstrijo in Salzburško. Koroška pa je ostala sama.

Kje, poleg kmetijstva, vidite največje možnosti za gospodarsko sodelovanje v prostoru Alpe-Jadran?

Na vseh ravneh, kjer bosta vsaj dva v neki konkretni situaciji pokazala interes, da si izmenjata bodisi storitve, blago ali pa tudi denar. Veliko neizkoriščenih možnosti je v turizmu. Za finančno področje sem že navedel primer banke Hypo, ki je pokazal, koliko se da narediti. Gospodarstvo živi od konkretnega interesa. Politika lahko samo podpre neko situacijo, ne more pa, vsaj ne dolgoročno, nadomestiti interesa. Posebna naloga politike je, da prepozna, kdaj se spleča podpreti podjetja in kdaj ne. Ne sme ovirati procesov, ki bi bili lahko uspešni, in ravno to se je predvsem po 2. svetovni vojni kar nekajkrat zgodilo.

Se bo po vašem mnenju po vstopu Slovenije v EU situacija kaj spremenila?

Zaenkrat so še določene ovire, najbolj očitna med njimi je, da moraš pri prestopu meje pokazati potni list. To ustvarja tudi mentalno oviro med državama, ki je Avstrijci pri vstopu v Italijo že šest let ne občutimo več. Ravno mala podjetja zdaj počnejo tisto, česar si pred nekaj leti še niso upala storiti. Vstop Slovenije v Evropsko unijo bo malim in srednjevelikim podjetjem ob meji prinesel precejšnje birokratske olajšave. Vsi carinski postopki, ki so za mala podjetja precej večja ovira kot za velika, bodo odpravljani. Tako sodelovanje bo tudi med Slovenijo in Avstrijo prav gotovo steklo v naslednjem desetletju.

Saša Poljak

SLOVENIJA – KOROŠKA

Medetnični odnosi in narodna identiteta v občini Železna Kapla

Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana 2002

Uredili: Albina Nečak Lük, Vladimir Wakounig, Boris Jesih

Knjiga z gornjim naslovom je del rezultatov raziskovalnega projekta Etnična identiteta in medetnični odnosi v slovenskem etničnem prostoru; Primerjalna analiza elementov medetnične identitete prebivalstva na stičnih območjih obmejnih regij Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske. Nastala je v sodelovanju Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani in Inštituta za pedagoške in izobraževalne vede Univerze v Celovcu.

V knjigi so predstavljeni rezultati analize stališč naključno izbranih prebivalcev obeh narodnosti občine Železna Kapla-Bela, zbrani prek anketnega vprašalnika med avgustom in oktobrom 1999. Raziskovalci so skušali prepoznati stališča Slovencev, pripadnikov manjšine, in nemško govorečih pripadnikov večine v občini Železna Kapla-Bela do strukturnih dejavnikov, ki vplivajo na položaj slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem, da bi lahko medsebojno primerjali podatke o tem, kako udeleženci razumejo položaj obeh skupnosti v mešanih okoljih.

Raziskovalci so posebno pozornost namenili etnični vitalnosti slovenske manjšine ter ovrednotenju pravnih in institucionalnih možnosti, ki jih ima manjšina na razpolago za uveljavljanje posebnih etničnih interesov. Prepoznavali so priložnosti oziroma tiste kanale javne komunikacije, ki podpirajo rabo jezika manjšine v javnih govornih položajih in njen razvoj po poznavnosti njenih kulturnih značilnosti v javnosti. Prav ti pomembno vplivajo na vzpostavljane etnične kontinuitete manjšine, torej na prenos značilnosti in vrednot slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem na mlajše generacije.

V knjigi so izpostavljena področja etnične identitete in posebej tudi etnične distance na različnih področjih (Mojca Medvešek), rabe jezika (Albina Nečak Lük), vloge manjšinskih

medijev in kulture (Katalin Munda Hirnők), dvojezične vzgoje in izobraževanja (Sonja Novak-Lukanovič, Vladimir Wakounig), stikov s sosednjo Slovenijo (Renata Mejak) ter vprašanj politične organiziranosti manjšine in njenih možnosti politične participacije (Boris Jesih).

Stališča prebivalcev obeh narodnosti do nekaterih vprašanj se bistveno ne razlikujejo, še več, na nekaterih področjih se njune ocene skoraj ne razlikujejo, kar velja še zlasti za področje medijev, kulture in politike. Še najbolj se razlikujejo pogledi na dvojezično vzgojo in izobraževanje. Iz njih lahko sklepamo, da po mnenju vprašanih dvojezično šolstvo ni namenjeno tako slovensko kot nemško govorečim in da na tem področju ni skupnih stičišč za prihodnost. Mnogi anketiranci dvojezičnost in njen razvoj povezujejo samo s slovensko govorečimi. Dvojezična vzgoja je nemško govorečim nekaj tuje, čemur se zelo previdno približujejo. Lahko trdimo, da nemško govoreči dvojezičnega šolstva ne razumejo kot ponudbe, namenjene vsemu prebivalstvu, temveč v njihovi zavesti ostaja namenjeno predvsem manjšini. Raziskovalci pa dvojezičnost razlagajo kot regionalni in ne zgolj manjšinski koncept, kar je pomemben argument za preseganje etničnih

in narodnostnih meja. Pot do uresničenja take perspektive pa je – sodeč po rezultatih – še zelo strma in deloma nedostopna.

Raziskovalce je posebej zanimal odziv tako slovensko kot nemško govorečih prebivalcev na spor med obema osrednjima organizacijama koroških Slovencev. V nasprotju s pričakovanji, ki so si jih raziskovalci ustvarili zaradi burnosti spora, v stališčih vprašanih niso zaznali nasprotujočih si političnih stališč, saj vprašanja reprezentativnosti in politične organiziranosti zanje v primerjavi z drugimi niso najbolj pomembna. Na podlagi tega lahko sklepamo, da je bil po mnenju vprašanih spor v marsičem le navidezen konflikt med elitami. Tudi kritike o delu osrednjih organizacij so zelo splošne, ljudem se namreč zdijo veliko bolj pomembne kulturne organizacije koroških Slovencev.

boje

ROŽ – PODJUNA – ZILJA

Koncerti učencev in učenk Glasbene šole

Zadnja dva tedna pred semestralskimi počitnicami po vsej južni Koroški potekajo polletni nastopi učencev Glasbene šole.

Harry Potter, televizija, računalniške igre in šport le niso edina zanimanja današnjih otrok in mladincev. To so prepričljivo dokazali učenci in učenke Glasbene šole – oddelke Loče-Ledince. Nad 40 mladih umetnikov je pogumno predstavilo sadove kulturnega zanimanja, nadarjenosti in doslednega vežbanja. Melodije klasičnih, otroških, ljudskih in modernih pesmi z vsega sveta – od Amerike prek Evrope do Japonske – so nastopajoči igrali na različnih instrumentih: kljunasti in prečni flauti, kitari, klavirju, trobenti, bobnu, in sicer sami, v duetu in skupini ali ob spremljavi učiteljev Glasbene šole. Zaplesala je tudi zelo mlada baletna skupina. Publika se je za trud in vztrajnost z bučnim aplavzom zahvalila mladim umetnikom, učiteljem Glasbene šole in or-

ganizatorju koncerta, SKD Jopa-Baško jezero, ki organizira in podpira učenje v Glasbeni šoli.

Kot zaključek in poseben »cukrček« kulturnega večera pa je zaigral kvartet klarinetov Glasbene šole Jesenice. **Mg**

Tudi v Dobrli vasi so nastopajoči – oddelke Dobrli vas, Šentprimoz, Galicija – pokazali svoje znanje. Nastopilo je skoraj 30 mladih, nekateri celo prvič na javnem odru, in vsi so se dobro odrezali. Najmlajša med njimi je bila stara komaj pet let. Igrali so na klavir, kitaro, saksofon, kljunasto flauto, violino in harmoniko. Za konec je nastopil še harmonikarski trio.

Predsednik Glasbene šole Božo Hartmann se je zahvalil vsem nastopajočim, staršem in starim staršem, predvsem pa učiteljem, ki vsak teden ob vsakem vremenu pridejo poučevati otroke. Izpostavil pa je še mlade talente (saksofonistko Janino Kordes, kitaristko Saro Gregorič, violinistko Miro Gregorič), ki se pripravljajo za nastop na deželnih tekmovanjih in tekmovanjih v Sloveniji. Vsem želimo veliko uspeha, saj so vizitka slovenske Glasbene šole na Koroškem. **Dani**

Pred kratkim je bilo v tem časopisu objavljeno zanimivo poročilo o dogajanju v letošnjem evropskem mestu kulture. Zdaj pa so se kot strela z jasnega pojavile za to lepo mesto izredno zaskrbljujoče vesti.

Tajna služba, ki ne želi biti imenovana (lahko pa slutimo, da gre za eno od lopovskih držav, kot so to v zadnjem času Kuba, Libija ali Nemčija – Severna Koreja, ki ima mogočno vojsko in jedrsko orožje, a nič naft, trenutno ne), je te dni prisluškovala pogovoru v Beli hiši v Washingtonu. Po skrivnih zvezah neimenovanih prijateljev mesta in njegove kulture je prepis pogovora prispel v Gradec in ob mojem obisku v tem mestu tudi v moje roke. Ker gre za varnost enega naših glavnih mest in sploh širše regije in države, sem se odločil, da prevod tajnega dokumenta, tako rekoč »še kadečo se pištolo – smoking gun«, brez odlašanja posredujem javnosti. Upam, da mi naši južni bratje na oni strani Karavank, ki jim je po desetih letih očitno že malo dolgčas po vojni in bodo s Poljaki, Španci in Angleži v Iraku branili domovine – ne, nafto – ne bodo zamerili razkritja pogovora. Toda obveščanje javnosti in interesi moje lastne domovine so mi v tem primeru pomembnejši kot lojalnost Slovenije do ZDA.

Skriti mikrofoni so torej posnel naslednji, očitno na hitro sklicani pogovor v ovalni sobi, pri katerem so bili navzoči predsednik George W. Bush, svetovalka za nacionalno varnost Condoleezza Rice, podpredsednik Dick Cheney in obrambni minister Donald Rumsfeld:

Rice: Dži dabbliu, dži dabbliu! Imamo novo politično krizo!

PROF. DR. ANTON ZMEDA:

Grozi bombardiranje Gradca?

Bush: Damned, ali so glasove na Floridi končno le pravilno prešteli?

Rice: Ne, Mr. President, gre za Graz.

Bush (prizadeto): Grass ... Well, yes, s hčerko sem malo poskusil, a nisem inhaliral.

Rice: No, Mr. President, Graz, the capital of Styria (= glavno mesto Štajerske).

Bush: Syria. No problem. Če smo že tam, potem Sirijo lahko istočasno bombardiramo.

Rice: Ne, Styria, nemško Steiermark, to je v Evropi, Mr. President.

Bush: Lahko tudi bombardiramo. Ti so tako ali tako proti vsemu, ti Nemci.

Rice: Ni v Nemčiji, temveč v Avstriji.

Bush: Vseeno, je pač malo kolateralne škode, kot takrat v Beogradu.

Rice: Ne, to ne gre.

Bush: Zakaj ne?

Rice: V Grazu izdelujemo naše džipe Grand Cherokee.

Bush: Cool, to je edini avto, v katerem lahko pustiš na glavi kavbojski klobuk – kot v tanku. No dobro, potem pač ne bomo bombardirali. Kaj je pravzaprav problem v Grassu?

Rice: Komunisti, Mr. President! Na vsem lepem se jih je pojavilo na desetisoče!

Bush: Komunisti? Tisti ruski

s poševnimi vietkongovskimi očmi? Ti še obstajajo?

Rice: Samo še v Grazu in v Pjongjangu. A ja, in na Kubi. Sumimo, da jih je Graz leta in leta skrival.

Bush: Neverjetno! So tisti tam v Grassu oboroženi?

Rice: ... no ja, Arnold Schwarzenegger je od tam, in ta je v vsakem filmu do zob oborožen.

Bush: Cool! Škoda, da tega dokaza nismo 5. februarja dali seboj Colinu Powellu, da bi ga predložil Varnostnemu svetu. A sreča, da je Arnijeju uspelo pravočasno zbežati pred komunisti. Ali imajo tam v Grassu nuklearno orožje ali pa olje?

Rice: CIA poroča, da oboje!

Bush: Nuklearno orožje, olje! Moram klicati dadda (= očeta).

Rice: Naši inšpektorji so celo že našli navodila za izdelavo za neki ominozni »Kern-Öl«.

Bush: Damned! Kern-Öl. To resnično zveni nevarno.

Rice: Ja, Avstrija sicer ni na našem seznamu lopovskih držav, toda nima niti demokratično izvoljene vlade, ki bi zrcalila izid zadnjih volitev.

Cheney: Mi tudi ne ...

Bush: Fuck it, ni važno. Kern-Öl! Verjetno zadostuje steklenička, mali kanister, pritiho-tapljen v našo državo, pa je po nas. Če ti komunisti ne uničijo takoj svojega olja, bomo za varnost našega naroda vodili koalicijsko, ki bo razorožila Grass. Slovenija nam bo pomagala, ta je pred leti že razorožila komunistično jugoslovansko armado.

Rumsfeld: Razorožitev Graza ne bi bila problem. Lahko ga vsak dan pri naših ilegalnih poletih prek nevtralne Avstrije tako mimogrede malo bomba ... (takrat se zasliši šumenje, FBI je očitno odkril skriti mikrofoni).

KNJIŽNA NOVOST

Milke pesmi in napevi

Pred kratkim je KKZ predstavila pesmi in napeve Milke Hartman, ki je v svojem dolgem življenju spesnila nad 860 pesmi. Domala četrtina jih je uglasbenih. Pesnica libuškega polja je sama ustvari-

la skoraj sto napevov. Novi zvezek vsebuje 330 pesmi in napevov, navedeni pa so tudi njihovi skladatelji in skladateljice (skupno 36). Uglasbitve so deloma domače, sodobne, moderne in celo jazzovske. Knjigo je uredil zborovodja MePZ Podjuna Tone Ivartnik in je na voljo v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu.

M. Š.

Nina Popotnik

Nekoliko drugačna slavnost – na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku je v celovski Dom umetnikov poleg tradicionalne publike privabila tudi precej mladih, ki so bili tokrat v središču pozornosti. Predstavili so pobudo Slovensčina v živo, pri kateri je sodelovalo nad 40 predvsem mladih sodelavk in sodelavcev.

V imenu prireditev – Društva slovenskih pisateljev, publicistov in prevajalcev, Krščanske kulturne zveze in

CELOVEC – DOM UMETNIKOV

Mreža medčloveških odnosov

Slovenske prosvetne zveze – je občinstvo pozdravila Mira Grötschnig Einspieler, ki je vodila program in med seboj zelo občuteno povezala posamezne vsebinske sklope: učim, govorim, slišim, vidim, berem, znam, čutim. Hanzi Tomažič, ki je s svojim bratom Francijem pripravil spletno stran akcije www.copi.at, je v svojem govoru povezal umiranje slovenske besede s stradanjem Radia dva. Zahvalil se je četverici, ki se je odločila za gladovno stavko v prid celodnevne slovenskega radijskega sporedu. Poudaril je, da je v poplavi informacij pozornost najbolj iskana veščina in da je dobra znamka temelj za uspeh. S sodobno tehnologijo, z internetom, imamo tudi koroški Slovenci enakopraven dostop do jezika, do slovenskih pravljic, filmov ipd. Vsak uporabnik ima osebni dostop, lastne izkušnje, ki jih lahko vnese v mrežo, ki bo trdna prav zaradi raznolikosti. Skupni cilj vseh naj bi bil krepiti slovenščino, kajti le tako bo slovenščina živeča.

S svojim globokim in tudi protislovnim razmišljanjem o slovenščini je presenetila študentka Nataša Sienčnik. Posvetila se je obravnavanim sklopom, po eni strani zelo intimno in osebno, po drugi strani pa politično in sociološko. Med drugim je povedala, da manjšine nimajo možnosti tolerirati večine, to je mogoče le obratno. Da lahko slovenščino živimo, ji je treba ustvariti življenjski

prostor. Iz starih struktur lahko črpamo in ustvarimo nekaj novega, drugačnega.

Nato so se na zaslonu pojavili uspešni pripadniki slovenske manjšine (Valentin Oman, Zdravko Inzko, Cornelia Vospersnik) in razmišljali o materinščini, ki jim pomeni nekaj nezamenljivega. Z močnim aplavzom je občinstvo pozdravilo štiri stavkajoče – Marico Stern-Kušej, Natalijo Pinter, Marjana Pippa in Bojana Wakouniga. Marica Stern-Kušej se je zahvalila za številne solidarnostne izjave in podporo ter pozvala k odločnosti tudi v naprej.

Spregovoril je še profesor slovenščine mag. Anton Schellander, ki je menil, da so duhovne zime lahko dolge, a ne neskončne. Zahvalil se je stavkajočim, ki so našo izstradanost ponesli v svet, in recitiral pesem Valentina Polanška Sosed pri sosedu.

Prireditve so glasbeno spremljali Kvartet Borovlje, Nina Popotnik in ININA GAP. Prvi uglašeno in harmonično, Nina je pokazala, kaj vse se da igrati na violino, včasih je bilo slišati kar maloštevilni orkester s harmoničnimi in disharmoničnimi melodijami; elektronski groove ININA GAP pa je igral za ples in zabavo. Obiskovalcem so bili na razpolago lepaki, nalepke, majice, kape, »čopi-bukle« idr. V. O.

ŽELEZNA KAPLA

»Žive naj vsi narodi ...«

Domači prosvetni društvi Zarja in Valentin Polanšek sta ob slovenskem kulturnem prazniku tudi letos pripravili bogat kulturni program.

Slavnostni govor je imel letošnji Tischlerjev nagajenec Tine Varl, ki je med drugim povedal: »Slovenski kulturni praznik proslavljamo vsako leto na obletnico smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Zgodovina pravi, da je slovenski narod in slovenski jezik pri življenju obdržala prav kultura, saj se ne moremo pohvaliti, da bi v zgodovini imeli kaj dosti svojega plemstva, svojih vladarjev in oblastnikov, razen v daljni zgodovini prav na koroških tleh – v Karantaniji. V stoletjih so mnogo večji narodi izginili in toliko bolj je zanimivo, da smo se prav Slovenci obdržali na tem prepišnem koščku Evrope. 8. februar, kulturni praznik Slovencev, pa ni posvečen samo spominu na Prešerna in literaturi, ampak vsej kulturni ustvarjalnosti: likovni, gledališki in glasbeni – bodisi vrhunski poklicni kulturi ali kakovostni, dobri oziroma lepi ljubiteljski kulturni ustvarjalnosti. Še posebno je to pomembno na tej strani meje, kjer so Slovenci sto-

KOMENTAR

Celovška prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku naj bi bila drugačna. Drugačna kot ostale, drugačna kot prireditve doslej. Ustvarjalcem je to v precejšnji meri tudi uspelo. Le redko na »tradicionalnih« slovenskih prireditvah vidimo toliko mladine. Zanimanje za slovensko kulturo in jezik med mladino torej živi. Med prireditvijo sem tu pa tam med govori začutila tiho nelagodje – ob kaki besedi, kaki misli, predvsem če so govorili o umiranju, o izstradanosti, o zapostavljanju, o usihanju. Že spet kolektivno jamramo, sem si mislila, kar prav gotovo ni smisel akcije Slovensčina v živo. Aktualne okoliščine so bile pač take – gladovna stav-

ka sodelavk in sodelavcev Radia dva – da jih ni bilo mogoče prezreti, saj gre navsezadnje za slovenski jezik v javnem mediju. Radijsko stradanje je dalo prireditvi močan pečat, za moj občutek preveč

Dve prireditvi v eni ...

močnega, saj je prvotna akcija ob tem nekoliko zbledela. Pozitivna protitvež je bila mlada študentka Nataša Sienčnik. Morda pa bo le kak slovenski medij objavil njen govor (vsaj v strnjeni obliki), v katerem se je angažirano, protislovno in temeljito poglabila v vprašanja identitete in narodnosti, jezika in sožitja.

Vida Obid

Kot soprireditelji Prešernove proslave z začudenjem ugotavljamo, da sodelujoči na proslavi in tisti, ki so stavkali za nadaljnji obstoj celodnevne slovenskega radijskega sporeda, z nobeno besedo niso omenili Radia Agora, ki mu prav tako kot Radiu dva ni zagotovljen nadaljnji obstoj. Gre za usodo dveh radijev. Nekaj več srčnosti in smisla za drugega bi namreč pričakovali vsaj od tistih, ki razglašajo solidarnost, toleranco, socialni čut in skrb za drugega. Očitno so to vrednote, ki jih sicer radi razglašajo, a ne spoštujejo vedno. Prešernova proslava si tega ni zaslužila.

Slovenska prosvetna zveza

Ob otvoritvi razstave Antona Blatnika-Blatona

ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU

Razstava Antona Blatnika-Blatona

Ob slovenskem kulturnem prazniku sta Gospodinjina šola v Šentpetru in Generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu v šentpetrski šoli organizirala umetniško rastavo Antona Blatnika-Blatona iz Žalca.

Za svoj motivni svet si je Anton Blatnik izbral predvsem ptice. Nemirna in subtilna bitja, ki kot nalašč ustrezajo njegovemu osebnemu slogu, kajti tudi

risarska govorica tega avtorja je subtilna in nemirna. Čeprav je svet ptic razmeroma ozko tematsko področje, dopušča avtorju, njegovi nadarjenosti, likovni iznajdljivosti in fantaziji neomejen polet. Ptice v gibanju, v različnih položajih, so izhodišče za najrazličnejše likovne ideje in rešitve. Razstavo si je mogoče ogledati v šentpetrski šoli.

letja bili boj za obstanek. Pa ne toliko materialni, bolj duhovni boj, ki je povezan s samo prvobitnostjo. Veseli me, da lahko pri vas v Železni Kapli vedno znova rečem: 'Tu so pa še Slovenci in ti bodo vzdržali.' Dolga leta ste bili edini, ki ste se spomnili vsakoletnega slovenskega dneva kulture.' Zaključil pa je zelo spodbudno: »Prepričan sem, da bo dosedanje kulturno življenje v Železni Kapli ob uspešnem prizadevanju in ustvarjanju še naprej razgiba-

no, da vas bo bogatilo in vam prinašalo obilo zadovoljstva in užitkov, predvsem pa pokončne drže ob večinskem narodu.«

Pestro proslavo so oblikovali: solista Florentina Uneg in Erhard Ošina, pianist Andrej Feinig, Nadja Ošina in Maja Smrtnik iz Glasbene šole, recitatorke Marija Benetik, Zinka Blajs, Karolina Rozman, Mari Dovjak – Smrtnik (režija Polde Zunder) in znameniti MePZ Danica iz Šentprimoža pod vodstvom Stanka Polzerja. M. Š.

Z leve: Nadja Strajnar, Jože Rovšek in Sonja Wakounig

ŠENTPRIMOŽ

Lep poklon Mihi Kapu ob slovenskem kulturnem prazniku

V četrtek, 6. 2. 2003, so SPD Vinko Poljanec, SPD Danica in Slovenska prosvetna zveza priredili recital »France Prešeren za Miha Kapa«. Pobudnik in glavni organizator Jože Rovšek se je z lepimi besedami spomnil lani umrlega kulturnika in igralca Miha Kapa, ki je ljubil Cankarja, Prežihana, predvsem pa je bil

največji prešernoljub na Koroškem. Prikazali so tudi videofilm gledaliških predstav, v katerih je Miha blestel kot igralec. V pozdrav je zapel MoPZ Vinko Poljanec. Nato so igrala Nadja Strajnar (ki je večkrat igrala skupaj z Mihom, npr. Almiro v Miklovi Zali), Jože Rovšek in Sonja Wakounig ob glasbeni spremljavi recitali Prešernove pesmi. Številna publika, med njimi tudi Mihova vdova Marija Kap z vnukinjo Ano, je pozorno uživala v lepem večeru. Izrekli so tudi solidarnost s stavkajočimi na Radiu dva. Lepa prireditve, ki si zasluži, da se jo vključi v letni spored. Dani

PRIREDITVE

- PETEK, 14. 2.**
SELE, farni dom
19.00 Kulturni praznik. Sodelujejo: pesnik Tone Kuntner, Mladinski zbor, MePZ Sele. Slavnostna govornica: Marica Stern-Kušej
- SOBOTA, 15. 2.**
RADIŠE, kulturni dom – SAK
20.00 Ples SAK. Igra Alpe Adria Sekstet. Ob 23. uri velika tombola. Glavna nagrada: dopust za dve osebi v Schladmingu.
PLIBERK, kulturni dom – SJK, Enota lista Pliberk
20.00 Kmečki ples. Igra ansambel »Fantje treh dolin«
SLOVENJI PLAJBEK, gostilna »Pri Foltu« – Fara Slov. Plajberk
19.00 Dia-predavanje »Guatemala«, predava Mihi Miškulnik (po večerni maši)
MEŽICA, hotel Peca – PD Mežica, GRS Koroška
7.00–8.00 15. Matjažev pohod na Peco. Obvezna zimska oprema (dereze)
- NEDELJA, 16. 2.**
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
17.00 Otroška predstava »Zabava na luni«. Gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana
- TOREK, 18. 2.**
CELOVEC, LŠ Mohorjeva
08.00–9.30 Dan odprtih vrat
TINJE, Dom prosvete SODALITAS – SGZ, SZS, SODALITAS
19.00 Ustanovitev podjetja – Štart v podjetništvo. Predavatelj: dir. Franz Riegel, mag. Erika Ibounig (RAIKA), mag. Michael Hirm (odvetnik), mag. Herman Klok (davčni svetovalec), mag. Daniela Hehenberger (poslovodkinja). Predhodne prijave: 04232/89333 (Klok) in 0463-508802 (SGZ)
- SREDA, 19. 2.**
ŠENTJANŽ, k & k – Slovensko planinsko društvo Celovec
19.00 Planine v sliki. »Divje rože« – dia-predavanje Francija Rasingerja
TINJE, Sodalitas
09.00 Obrezovanje sadnega drevja. Vodi Franz Josef Quendler
- PETEK, 21. 2.**
KOTMARA VAS, v stari ljudski šoli – SPD Gorjanci
19.00 Literarno branje. Janko Messner bere iz »Aforizmi in bliskavice«, »Pokrznikov Luka« idr.
ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPZ, SPD Rož
20.00 Ponovitev gledališke predstave »Goreča vas«
- SOBOTA, 22. 2.**
ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPZ, SPD Rož
20.00 Ponovitev gledališke predstave »Goreča vas«
SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
20.00 Pustni ples
- NEDELJA, 23. 2.**
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja
ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPZ, SPD Rož
20.00 Ponovitev gledališke predstave »Goreča vas«
- TOREK, 25. 2.**
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja
- ČETRTEK, 27. 2.**
CELOVEC, Gallusova pevska soba – PD Jakob Petelin Gallus
18.30 Redni občni zbor
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

SOBOTA, 1. 3.

- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
20.00 Pustni ples. Igra Trio Pavlič

NEDELJA, 2. 3.

- ČEMERNICA, pri Polancu – SŠZ, SPD Rož, SPD Celovec
09.00 25. Zimski pohod na Arihovo peč
ŠENTJAKOB, Regionalni center – Društvo upokojencev Šentjakob
14.00 Pustovanje

PONEDELJEK, 3. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost
20.00 Pustna seja

TOREK, 4. 3.

- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
14.00 Otroški pustni popoldan

PETEK, 7. 3.

- ŠENTJAKOB, kulturni dom – Volkshochschule
19.30 Dia-predavanje v nemškem jeziku »Guatemala«. Predava Mihi Miškulnik

SREDA, 12. 3.

- PLIBERK, farni dom – fara Pliberk
19.30 Dia-predavanje »Guatemala«. Predava Mihi Miškulnik

Pisma bralcev

»Neljubi spodrsrlaj«

V predzadnji številki Slovenskega vestnika je bil objavljen članek gospoda Jožeta Rovška z naslovom *Potrebnosti so nam Čedermaci*. V njem med drugim piše, da je selsko društvo KPD Planina z igro Kaplan Martin Čedermac »nekoliko popravilo lanskoletni spodrsrlaj, ko je pravzaprav prezrlo selske žrtve ...«

Sprašujem se, kako pride do takšne trditve? V čem naj bi bil »spodrsrlaj«?

Ali mu morda ni znano, da se KPD Planina vsako leto 29. aprila (in tako tudi lani!) s spominsko mašo, polaganjem vencev na grobu žrtev, petjem in molitvijo skupaj s Pevskim društvom, SPD Herman Velik in selsko občino spomni obglavljenja 13 žrtev iz Sel in okolice. Ob okroglih in polokroglih obletnicah pa se pripravijo večje prireditve – skupaj s sosednjimi društvi in osrednjimi organizacijami.

Letos mineva 60 let od tragičnega primera narodnega zatiranja. Slovesnost bo v soboto, 26. aprila. Vabim vse zastopnike tiska, tudi Vestnika – morda že našega novega skupnega časopisa – da se prireditve udeležijo.

Sicer me pa izredno veseli, da se je gospod Rovšek udeležil naše gledališke predstave in zahvaljujem se mu, da je o njej poročal v Slovenskem vestniku.

Pavli Čertov, preds. KPD Planina v Selah

Spoštovan gospa Čertov!

»Spodrsrlaj«, zaradi katerega ste napisali to pismo, si nisem izmislil jaz, temveč je posledica poročila o vaši proslavi 100-letnice kulturne dejavnosti, v katerem je Franc Wakounig pisal o zamolčanju selskih žrtev.

Lep pozdrav, Jože Rovšek.

K pismu bralca:

V prejšnjih številkah SV in NT bralec »mami« očita Dolinšku, da ima na plakatih za gimnazijski ples le nemški oglaš in da bi moral z akcijo za slovenščino najprej začeti kar sam pri sebi. To se mi zdi zelo tipično za koroške Slovence: če komu kaj uspe, je ta uspeh treba relativizirati ali sploh izničiti. Nevoščljivost in zavist zaslepita marsikoga. Očitno je nekdo prav čaka, da bo Dolinška usekal po glavi, in to kar javno in poimensko ter v obeh časopisih. Sam bralec pa ostane neznan, tako da ne moremo preveriti, ali se je vedno korektno obnašal in ob vsaki priložnosti zahteval slovenski formular, napis, govoril slovensko na uradih, vedno izpolnil vplačilnice s slovenskim naslovom itd. To ni zelo pogumno. Morda pa se motim in je pismo le nepremišljena reakcija. Upam.

Vida Obid

Slovenska športna zveza
Slovensko planinsko društvo Celovec
in SPD »Rož« v Šentjakobu v Rožu
vabijo
na jubilejni

25. ZIMSKI POHOD »ARIHOVA PEČ«

v spomin na padle borce
pod Arihovo pečjo

v nedeljo, 2. marca 2003
s pričetkom ob 9. uri
(odhod na kočo med 9. in 12. uro)
pri Polancu na Čemernici (Hodnina)
nad Šentjakobom v Rožu

STROKOVNO PEDAGOŠKO ZDRUŽENJE

*vabi vsa kulturna društva,
da se udeležijo naše darilne akcije knjig*

Da bi zelo lepe, zanimive in poučne knjige ter različni učni pripomočki prišli v čim širšo javnost, smo jih namenili podariti vsem slovenskim kulturnim društvom.

Zainteresirani naj se javijo na sedežu Strokovnega pedagoškega združenja v Celovcu, Tarviser Strasse 16, v prvem nadstropju, pri Urški Brumnin in vzamejo darilni paket (pribl. 20 kosov).

Veselim se vašega prihoda!

Slovenska prosvetna zveza vabi na ogled gledališke predstave »GOREČA VAS« v soboto, 22. 2. 2003, ob 20. uri

Organizirali bomo avtobusni prevoz:

- 18.00 Pliberk / Zadruga
18.15 Dobrla vas / Kirchplatz
18.20 Škocijan / avtobusna postaja
19.00 Celovec / avtobusna postaja

Cena: € 14,00 vožnja in vstopnina

Prijave do 17. 2. 2003 pri Slovenski prosvetni zvezi,
tel.: 0463/514300-22 ali 0664/5023905 (Milan Piko)

PRAZNUJEJO: Pavla Male iz Borovelj, Urši Dovjak in Joza Oraže s Kota v Selah, Marija Lepuschitz iz Ščedma, Folti Fugger s Hodnine, Tatjana Sadošek iz Železne Kaple, Claudia Schellander z Moščenice, Katja Kupper-Wernig s Kočuhe; Jožef Mišic iz Dobrle vasi, Matilda Gregorič iz Podjune, Marija Stern iz Rikarje vasi, Jože Urank iz Encelne vasi, Rozina Jop iz Nonče vasi, Janez Snedec s Ponikve, Franc Čebul, Jože Kert in Adolf Krivograd iz Šmihela, Valentin Božič iz Podroja, Julka Kac iz Doba, Zdravko Smrtnik iz Dvora, Marijan Smrtnik iz Apač, Vladimir Smrtnik iz Libuč, župnik Maks Michor iz Kotmare vasi in Branko Hudl iz Male

vasi, Dragi Partl z Mač, Eda Velik s Kota v Selah, Kati Ogris iz Bilčovsa, Folti Sima iz Deščic, Ingrid Zablatnik iz Bilnjovsa in Rudi Benetik iz Podjune – rojstne dneve; Martina Mühlegger iz Škocjana – 30. rojstni dan; Marica Smrtnik z Obirskega – 35. rojstni dan; Hanzej Warasch z Djekš – 40. rojstni dan in god; Rozina Katz-Logar iz Nonče vasi – 50. rojstni dan; Zalika Kölich iz Celovca – 60. rojstni dan; Romana Verdel iz Borovelj – 65. rojstni dan; Apolonija Paralevič iz Šmihela, Mojca Kuschnig iz Vidre vasi in Marija Vogl iz Štebna – 70. rojstni dan; Jurij Krassnig iz Grbalje vasi – 75. rojstni dan; Hanzej Setz iz Kršne vasi in Vera Stornik iz Celovca – 80. rojstni dan;

Za posredovanje imen slavljenk in slavlencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 16. 2. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN, KOROŠKA • »Deportacija. Slovenske družine s Koroškega leta 1942.« Razstava ob 60-letnici nasilnega pregona koroških Slovencev od 12. do 23. februarja na Dunaju • Narodni buditelj Matija Majar-Ziljski: Jeseni so narodnemu buditelju in etnologu postavili nov nagrobni spomenik v Pragi • Deželno prvenstvo v sananju na naravni progi v Lepeni pri Železni Kapli v organizaciji Slovenskega športnega kluba OBIR (SSK-Obir) • Smučanje, carving in deskanje: 66 udeleženk in udeležencev se je navdušilo za smučarski tečaj Slovenske športne zveze v salzburški regiji »Amadé«

PO 17. 2. ■ 3.20 ORF2 15.55 TV SLO1

TO 18. 2. ■ 8.30 TV SLO2

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: zso@slo.at

UREDNIK

Dr. Marjan Sturm (-11)
Tajništvo Urška Brumnin (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Beseda holokavst pomeni stopnjevanje pojma genocid

O holokavstu je bilo že veliko napisanega. Beseda holokavst je stopnjevanje pojma genocid, ki so ga nad Judi in drugimi narodi vršili nacisti v času tretjega rajha. Na internetu sem v 17 sekundah našla 1.610.000 gesel, povezanih s holokavstom. Elie Wiesel je na primer leta 1986 za svoje zgodovinsko naravnano delo o preživelih in žrtvah holokavsta prejel Nobelovo nagrado za mir. O holokavstu pišejo zgodovinarji, psihologi, psihiatri, sociologi, pravniki in še drugi, vendar nobena stroka ni sposobna popolnoma zajeti pošastne razsežnosti genocida, ki so ga nacisti evfemiistično imenovali »Endlösung«; nobena strokovna obravnava ne more zajeti in posredovati vseobsežnega zla, bolečine, trpljenja, perversnosti, denaturalizacije človekove narave, brutalnosti, barbarstva in vsega tistega neizrekljivega, kar vsebuje beseda holokavst.

Umetniška beseda, magično oznanilo

Literatura pa je tisti medij, ki se ga ne da pretvarjati, ki tisočletja ohrani svojo magično moč in svojo resnico. *Upnišade* in *Ilijada*, *Visoka pesem*, Puškinov *Evgenij Onjegin*, Prešernova *Nezakonska mati* ali pa *Slovenska pesem* Karla Destovnika-Kajuha, Vorančeve *Solzice*: v literaturi ostanejo besede žive, postanejo meso. Le umetniška beseda ima tisto mistično moč, ki bralcu razširi zavest in ga tako usposobi, da podoživlja to, kar umetnik hoče povedati. Poslanica umetnosti in vseh umetnikov, ki se ukvarjajo s holokavstom, pa je ta, da se nikoli in nikdar ne bi ponovilo tisto, kar so nacisti počeli v koncentracijskih taboriščih, da nihče in nikdar tega ne bi mogel zanikati ali zatajiti.

Boris Pahor – Imre Kertész – Primo Levi: trije pisatelji, tri priče holokavsta

Kar je Primo Levi (1919–1987 v Torinu) za Italijane, to je Imre Kertész (roj. l. 1929 v Budimpešti) za Madžare in Boris Pahor (roj. l. 1913 v Trstu) za Slovence. Vsi trije so si zadali isto poslanstvo: povedati človeštvu, kako je bilo in kaj se nikoli več ne sme zgoditi. Z umetniško besedo želijo doseči globine človeških src in že s samo željo dokazujejo svojo vero v življenje in v prihodnost človeštva. Z zlitjem pričevanja v umetniško besedo so našli v sebi moč gledati na doživetje s tolikšne distance, da ga lahko pretvorijo v skupno doživetje z vsakim bralcem.

Najprej so njihovo literaturo prezirali ali prezrli

Skupno jim je, da so bili vsi trije deportiranci v koncentracijska taborišča in da je to doživetje osnova in povod za njihov

NOBELOVA NAGRADA ZA LITERATURO 2002 IMREJU KERTÉSZU

Holokavst ostaja neizbrisna tema v zgodovini človeštva

Nobelovo nagrado za literaturo je v letu 2002 dobil judovsko-madžarski pisatelj Imre Kertész, ker vse svoje literarno delo posveča holokavstu. Ta tematika je torej prodrila v svetovno javnost, in sicer kot tema, ki se ji človek judovske kulture nikoli ne more in ne sme več odpovedati niti v pogovoru niti pri pisanju.

Imre Kertész

Foto: Elisabeth Peutz

številke, pa so jim prisodili le še smrt. V vse Pahorjeve romane o holokavstu je vedno vključena problematika slovenstva in slovenske manjšine v Trstu. Pahor je prvi roman *Mesto v zalivu* za Tržaške *Razglede* pisal že v letih 1949–51, v knjižni obliki pa je prvič izšel leta 1955. Ti dve temi Boris Pahor v svojih romanih vedno znova razvija in prikazuje nove vidike človeka, ki je preživel holokavst in ne more nikoli več najti poti nazaj v svet živih, ki jim bo vedno ostal tuj. Pri Pahorju holokavst dobiva družbene in antropološke dimenzije. V romanu *Nekropola* tematizira ekonomijo uničevanja in strategijo preživetja, žrtev je v svetu živih neprijeten gost, v svoji absolutni osamljenosti trpinčenja postane telo sveta stvar. Po udarja simboliko spominskega varstva in zaščite krajev, kjer so bila koncentracijska taborišča,

Primo Levi: Razčlovečenje človeka

literarni opus, v katerem se vedno znova soočajo z vprašanjem, zakaj in kako so preživeali, medtem ko so drugi umirali. Skupno jim je, da so o holokavstu v literarni obliki začeli pisati že zgodaj in da so v domovini po vojni njihovo literaturo prezirali ali prezrli. Šele ko so prevodili njihovih del izšli v tujini, so tudi v domovini zasloveli.

Primo Levi je že l. 1947. napisal svojo znamenito knjigo *Se questo è un uomo. La tregua* (*Ist das ein Mensch?*), za katero ni našel založnika. Šele leta 1958 je izšla v založbi Einaudi, od takrat pa je postala ena največkrat ponatisnjenih in prevedenih knjig o holokavstu na svetu. Osrednja tema Levijeve knjige je, kako so nacisti v koncentracijskih taboriščih razčlovečili človeka.

Boris Pahor: Etnocid je predstopnja genocida

Boris Pahor je v svojih romanih – do sedaj jih je napisal deset – vedno znova tematiziral holokavst, pri tem pa tematiko razširil na fašizem, pod katerim so Slovenci v Trstu trpeli že od leta 1920. Najprej so fašisti Slovincem prepovedali slovenski jezik, potem slovenska imena, v taboriščih, kjer so bili samo še

Boris Pahor

ker so postali sveti. Boris Pahor je danes svetovno priznani pisatelj, v francoščino so prevedli že pet njegovih knjig, *Pelerin parmi les ombres* je izšla že v žepni izdaji in tudi ta je že razprodana. S Pahorjem je slovenska literatura dobila novo evropsko dimenzijo.

Imre Kertész:
»Holokavst je stanje, ki se še ni končalo. Povsod ga čutim ...«

Imreja Kertésza so Nemci leta 1944 deportirali v Auschwitz, od tam so ga zvelikli v Buchenwald. Bil je komaj 15-letni brezskrbni odrasčajoči otrok, ki je z nedolžnimi očmi opazoval vse grozote okrog sebe in postajal bolj in bolj kot stroj, nečloveška marioneta. *Sorstalans-g* (*Roman eines Schicksalslosen*) je naslov romana, ki slovi na doživetjih v Auschwitzu. V lakoničnem, ledeno hladnem slogu do najmanjše podrobnosti opisuje, kar je videval vsak dan; ne obtožuje, ne upira se, zadostuje mu uprizoritev. Zaradi dosledne otroške perspektive, ki ne vrednoti in skorajda ne pozna strahu, Kertész doseže, da bralec postane sokriv dogajanja, ki jih otrok ne more dojeti. S tem pa prek literarnega dela in umetniške besede razjasni daljnosežne etične posledice holokavsta. Odločitev Nobelove komisije za literaturo za nagrado pisatelju, ki je objavil delo o holokavstu, je seveda tudi politična, je odločitev proti pozabljanju in odrinjanju iz spomina. Nobelova nagrada avtorju, ki je na subtilen način, z očmi nedolžnega otroka, opisal razčlovečenost nacifašizma za vse preživele žrtve, predvsem za tiste, ki živijo v državah, kjer je nacifašizem vladal in ustvaril industrijo smrti, pomeni uteho in zaščito pred občutki krivde, ki jim jih hočejo še vedno vsiliti nekdanji storilci ali njihovi somišljeniki.

Katja Sturm-Schnabl (Dunaj)

Primo Levi

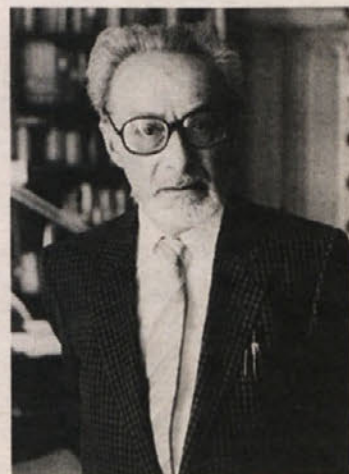
Romani v nemščini:
Ist das ein Mensch?
Das periodische System;
Wann wenn nicht jetzt?
Das Maß der Schönheit;
Novellen

Boris Pahor

Romani v slovenščini:
Mesto v zalivu;
Vila ob jezeru;
Nomadi brez oaze;
Onkraj pekla so ljudje;
kasneje je izšel pod naslovom
Spopad s pomladjo;
Parnik trobi nji Nekropola;
Zatemnitev;
V labirintu;
V vodoravni legi;
Zibelka sveta

Imre Kertész

Romani v nemščini:
Roman eines Schicksalslosen;
Fiasko;
Kaddisch für ein ungeborenes Kind;
Der Spurensucher

Primo Levi

ZAHOMC – AUSTRIA CUP

Odlični uspehi zahomških skakalcev

Športno društvo Zahomc letos slavi 50-letnico obstoja. V tej sezoni so prizadevni športni delavci že izvedli kar nekaj skakalnih prireditev. Preteklo soboto in nedeljo pa se je avstrijski kombinaciji pa je bil celo prvi. Odlično se je odrezal tudi mladinec in njegov vrstnik Tomaž Druml, ki je bil v nordijski kombinaciji prvi, v skokih pa četrti. Matija Druml je bil prvi

Tomaž Druml

ski kombinaciji pa je bil celo prvi. Odlično se je odrezal tudi mladinec in njegov vrstnik Tomaž Druml, ki je bil v nordijski kombinaciji prvi, v skokih pa četrti. Matija Druml je bil prvi

Siegfried Mörtl

Foto: Štukelj

koordinator Austria cupa in trener Avstrijske smučarske zveze Walter Schuh.

Športna prireditev je v čudovitem vremenu potekala brezhibno in je minila brez nesreče. Prireditev je mojstrsko komentiral Ludvik Druml.

V nedeljo, 16. februarja, pa je na sporedu skakanje za Ziljski pokal, kjer bodo nastopili vsi koroški skakalci in gostje iz Slovenije, Italije in drugih zveznih dežel. Prireditev se bo začela ob 12. uri. Vabljeni.

Rezultati: Šolarji I: 1. Mario Innerwinkler (SPV Natters), 54,5/52 m (250.4), 2. Siegfried Mörtl (ŠD Zahomc), 52/ 51 m (234.8), 3. Thomas Egger (WSV Vomp), 52/51 m (233.3), 20. Michael Godec (ŠD Zahomc), 45,5/45,5 m (192.1)

Šolarji II: 1. Thomas Thurnbichler (SK Kitzbühl), 54/53,5 m (252), 2. Philipp Gruber (SC Waldzell), 53/52,5 m (243.8), 3. Andreas Strolz (SC Arlberg), 51/53,5 m (242.5), 6. Tomaž Druml (ŠD Zahomc), 51,5/51,5 m (237.8), 30. Kerstin Mörtl (ŠD Zahomc), 45,5/44,5 m (194)

M. Š.

ski naraščaj pomeril v skokih in nordijski kombinaciji.

Skakalnice so bile odlično pripravljene in športniki so tekmovali v izvrstnih razmerah.

Domačin Siegfried Mörtl, ki velja za obetavnega koroškega skakalca, je v skokih osvojil odlično drugo mesto, v nordij-

pri juniorjih, zahomška dekleta pa so bila razred zase in osvojila prva tri mesta. Podelitve lepih nagrad in ciljnem prodoru so se poleg predsednika ŠD Zahomc Martina Wiegeleja udeležili še domači župan Josef Tschikoff, predstavnik Koroške smučarske zveze Adi Ressenig,

LEPENA – AVSTRIJSKO PRVENSTVO V SANKANJU, 21.–23. 2.

Nad tisoč delovnih ur in 200.000 litrov vode

Marljivi delavci in sankalci s predsednikom Fridijem Osojnikom (levo) pri delu na progi.

Foto: Štukelj

Sankaška sekcija SŠK Obir se že nekaj mesecev zavzeto pripravlja na izvedbo avstrijskega sankakega prvenstva na naravni progi. Društvo s predsednikom Fridijem Osojnikom na čelu in številnimi prostovoljci bo naslednji konec tedna gostilo avstrijsko sankako elito. Take vrhunske športne prireditve kapelška regija še ni doživela. Pričakujemo lahko napeta tekmovanja za milimetre in stotinke.

Šef proge Hanzi Smrtnik: »Konec oktobra smo začeli s pripravo te enkratne športne prireditve. V ovinkih smo postavili varnostne lesene stene

ipd. Ko je zapadel prvi sneg, smo ga na progi potlačili in pobrizgali z vodo. Progo je izmenično pripravljalo po pet delavcev, vseh, ki so pomagali, pa je čez 30. Do danes smo gotovo opravili okrog tisoč ur prostovoljnega dela, za polednitev sankake proge pa smo porabili 200.000 litrov vode. Stroški za izvedbo prvenstva bodo približno 16.000 evrov. Pomagajo nam občina in številni sponzorji z vse Koroške. To po našem mnenju predstavlja vrhunec v dosedanjem delovanju SŠK Obir.«

Predsednik SŠK Obir Fridi Osojnik: »S pripravi sem

zelo zadovoljen in moram se zahvaliti vsem požrtvovalnim pomočnikom, ki nam stojijo ob strani. Avstrijsko prvenstvo v Lepeni je velikega pomena za vso podjunsko regijo in je hkrati naša turistična promocija. Pričakujem tudi finančno pomoč dežele, ker so stroški za brezhibno izvedbo te športne prireditve precej visoki. Z vašim cenjenim obiskom na tekmovanju in odkupom podpornih kartic pri društvenikih bi nam veliko pomagali.«

Marljivi organizatorji pa bodo poskrbeli tudi za telesno dobrobit tekmovalcev in gledalcev ob progi.

M. Š.

ODBOJKA

3. mesto za SK Aich/Dob

Brez dvoma bo letošnje prvenstvo eno najbolj uspešnih v zgodovini SK Zadruga Aich/Dob. Obojkarji hitijo od zmage do zmage. Pretekli teden so na domačih tleh s 3:1 premagali goste iz Celovca, dva dni pozneje pa so Dobljani na tujem tesno, vendar zaslužen, s 3:2 premagali Salzburg. Z obema zmagama so se Dobljani v prvem delu prvenstva uvrstili na odlično 3. mesto.

Že prihodnji petek bo na sporedu polfinalna tekma v avstrijskem pokalnem tekmovanju proti trenutno najmočnejši ekipi v Avstriji – Tirolu. Zanimivo in napeto pa bo tekmovanje spet od 1. marca naprej, ko se bodo moštva potegovala za mesto prvaka v 1. zvezni ligi. Dobljani bodo v prvem srečanju gostili po vsej verjetnosti šestouvrščeno ekipo Hypo iz Celovca. Igralci s trenerjem Vladimirjem Pridalom se počutijo dobro in po izrednih uspehih upravičeno pričakujejo odlično uvrstitev v finalnih tekmah za mesto prvaka.

M. Š.

Daniel Užnik

SMUČANJE

Užnik in Esel prvaka

V nedeljo je na Golici potekalo koroško prvenstvo ASKÖ, na katerem sta šentjanščana Brigitte Esel in Daniel Užnik dosegla odlični prvi mesti.

Njun klubski kolega Mihi Sablatnik pa je na avstrijskem državnem prvenstvu mladincev na Hochrindlu v superveleslalomu osvojil tretje mesto.

M. Š.

MEDULIN

Odlično vzdušje

Približno sto nogometašev SAK – od članske ekipe do naraščaja – je trenutno na pripravah v Medulinu ob Jadranskem morju. Razmere so po informacijah klubskega menedžerja Marka Wierserja odlične. Športna igrišča so dobro pripravljena. Vsi zelo zagnano delajo in se vestno pripravljajo na začetek prvenstva v marcu. S hotelom so prav tako zelo zadovoljni. Članska ekipa bo odigrala tudi dve pripravljalni tekmi. V ponedeljek so z 1:3 izgubili proti vodeči drugoligaški madžarski ekipi MFC Pecci. Gol za SAK je dal Christian Kraiger.

Pred odhodom na morje so Sakovci s 5:2 premagali Treibach, gole pa so zadeli Th. Weissenberger, S. Vido- vič, J. Andrej, W. Eberhard in J. Pate.

M. Š.

ŠAHOVSKI OREH št. 234

Silvo Kovač

Adorjan – Ribli (Budimpešta 1979)

Pri nasprotnih rokadah se vedno pojavlja vprašanje, kdo bo hitrejši v krilnih napadih. Tudi tokrat je beli, ki je na potezi, prvi zagrozil črnemu kralju, saj je bela rokada dobro zavarovana z grožnjo črnih figur na c-liniji.

Kako belemu uspeva napad, ki je zasnovan na delovanju belih baterij na odprti g- in h-liniji? Nasvet reševal-

cem oreha je, da brez žrtev ni uspešnega prodora in zmage belega!

Rešitev štev. 233

Razvojno prednost je vele-mojster Sermek kronal z lepo zaključno kombinacijo, ki jo pričena s potezo 1.Sf5! Trenutna žrtev figure, ki razkrije vse slabosti kraljevega črnega krila. Na 1...gf5 lahko sledi 2.Lf5: z grožnjo 3.Le6 ali 3.Dg5+; možno pa je tudi 2.Dd6: z odločilno prednostjo belega. Črni se je odločil za potezo 1...La3 z napadom na belo trdnjavo, vendar je imel naš vele-mojster pripravljen prefinjen odgovor 2.Dg5!! z grožnjo 3.Sh6 mat. Za damo dobi črni dve figuri, kar ni pravo nadomestilo, zato se je črni vdal.

